

**Statistikdokumentation for
Børnepasning før skolestart 2023**

1 Indledning

Formålet med statistikken Børnepasning før skolestart i de kommunale og selvejende institutioner samt institutionslignende puljeordninger er at belyse omfanget af og ressourceforbruget til børnepasning i dagtilbud for børn under skolealderen til brug for sammenligning mellem kommunerne. Omfanget af børnepasning er belyst siden 1943, men i 2015 skiftede opgørelsesmetoden til fuldtidsenheder, således at det er muligt at opgøre såkaldte normeringer.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af antal indskrevne børn og antal ansatte med pædagogiske opgaver i kommunale og selvejende daginstitutioner, institutionslignende puljeordninger samt den kommunale dagpleje. Både børn og personale omregnes til fuldtidsenheder, og det er kun pædagogisk personale som pædagogiske ledere, pædagoger, assistenter, medhjælpere mv., der indgår i opgørelsen. Børn og personale i privatinstitutioner er ikke med i statistikken. Normeringstallet er en beregning af de samlede pasningsressourcer på kommunalt niveau set i forhold til antallet af børn, og beregnes for kommunale og selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, ved at dividere antal børn med personale. Normeringstallet er opgjort som en bruttonormering, hvor personalets samlede opgaver som børnetid, forældresamtaler og udviklingsplaner indgår i opgørelsen, og der tages ikke højde for åbningstider. Der fratrækkes ikke sygdom eller ferie for hverken børn og personale, men for personalet foretages dog barselskorrektion. Vikarer indgår i normeringsberegningen. Centralt støttepersonale, som støttepædagoger, resourcepædagoger og lign. samt pædagogisk personale, der varetager opgaver i.f.m. et obligatorisk læringstilbud eller sprogstimulering, indgår i normeringsberegningen. Pædagogisk personale ansat for kommunale midler til sociale normeringer, fx ekstra pædagogisk personale som kommunen har tildelt daginstitutionen for at tage hånd om sårbare og udsatte børn eller lign., indgår også. Normeringen er beregnet på kommunalt niveau fra 2015 til 2023, og i 2022 blev normeringstallene også udgivet på forældrebestyrelsesniveau. Statistikken følger anbefalinger fra arbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe sammensat af sektorens interessenter i 2014.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken opgør antallet af børn og antallet af ansatte med pædagogiske opgaver målt i fuldtidsenheder, samt normeringerne for børnepasning målt som forholdet mellem de to.

Opgørelsen i fuldtidsenheder (fuldtidsækvivalenter) indebærer, at et barn eller personale i en daginstitution i et år på fuldtid tæller som en fuldtidsenhed, mens fx et barn eller personale på halvtid tæller som 0,5 fuldtidsenhed.

De såkaldte normeringer viser ikke den direkte tid, som personalet anvender med børnene i daginstitutionen – “ansigt-til-ansigt” tid – da statistikken er en bruttoopgørelse af den kommunale ressourcefordeling på børnepasningsområdet. Dog medregnes fx overordnede ledere (ledere for ledere) ikke i antallet af ansatte, mens pædagogiske ledere og mellemledere indgår.

Statistikken giver et sammenligningsgrundlag for den kommunale ressourcefordeling på dagtilbudsområdet indtil børnene starter i skole. Statistikken omfatter pasningsordninger, som er defineret under Dagtilbudslovens afsnit 2: “Dagtilbud til børn indtil skolestart”, institutionslignende puljeordninger efter Dagtilbudslovens §101 og §102 samt landsbyordninger efter Folkeskolelovens §24a. Det betyder, at pasningsordningerne afgrænses til den kommunale dagpleje samt institutionslignende puljeordninger og kommunale og selvejende daginstitutioner fra 0 år til skolestart.

Statistikken opgøres for alle kommuner. De ansatte med pædagogiske opgaver på børnepasningsområdet opdeles i stillingskategorier og efter uddannelse, mens børnene opdeles efter alder samt typen af pasningstilbud. Normeringerne opdeles også efter typen af pasningstilbud. Statistikken er opgjort efter pasningskommune, dvs. den kommune hvor daginstitutionen ligger og ikke efter den kommune, som børnene bor i.

Statistikken følger anbefalinger fra arbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe i 2014, hvor områdets interessenter blev inddraget. Statistikken udkom i sin nye form første gang i 2017 med tal for 2015 og 2016.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Pasningstilbud (institutionstype): Dagpleje, Daginstitution 0-2 år og Daginstitution 3-5 år.

Stillingskategori: Fra 2015-2018 er stillingskategori opdelt i: Dagpleje, Pædagog, Pædagogisk leder samt Pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent. Fra 2019 er kategorien Pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent blevet erstattet med fire nye kategorier: Pædagogmedhjælper, Pædagogisk assistent, Pædagogstuderende og Pædagogisk assistent studerende.

Uddannelse: Fra 2015 til 2018 er uddannelse blevet opgjort i nedenstående 9 kategorier: - Pædagogisk assistent og grunduddannelse (PAU/PGU) - Pædagog, professionsbachelor - Pædagog, MVU (ekskl. professionsbachelor) - Pædagogiske uddannelser uden nærmere angivelse - Pædagogik, MVU - Pædagogik, BACH, LVU og Ph.d. - Ingen erhvervskompetencegivende uddannelse - Anden uddannelse - Uoplyst uddannelsesniveau

Fra 2019 tællingen opgøres uddannelse nu efter følgende seks kategorier: - Pædagog uddannelse - Pædagogisk assistent uddannelse - Anden pædagogisk uddannelse - Pædagogstuderende - Pædagogisk assistentstuderende - Ingen pædagogisk uddannelse

Geografisk opdeles statistikken efter [kommuner](#).

2.3 Sektordækning

Børnepasningsområdet frem til skolestart.

2.4 Begreber og definitioner

Aldersintegreret institution: Daginstitution, hvor børn passes fra 0 år til skolestart.

Ansættelsesforløb i daginstitution: Perioden, hvor en ansat arbejder i en daginstitution, med et givet timetal om ugen. Ændring i timetal, uddannelse eller stilling vil medføre et nyt forløb.

Børnehave: Daginstitution, hvor børn passes fra de rykker op fra vuggestue frem til skolestart.

Forældrebestyrelse: En forældrebestyrelse for et dagtilbud består af repræsentanter for forældre og personale, hvor forældrene er i flertal. Forældrebestyrelsen kan rumme flere anvisningsenheder på forskellige matrikler.

Indmeldelsesforløb i daginstitution: Perioden, hvor et barn er indmeldt på en institution, med et givet timetal om ugen. Ændringer i timetal vil medføre et nyt forløb.

Kommunal daginstitution: Kommunalt ejet daginstitution målrettet børn i alderen 0 år og op til skolealderen. Omfatter både vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner.

Kommunal dagpleje: Kommunalt dagtilbud, hvor børnene bliver passet i et hjemligt miljø af en eller flere dagplejere. Kommunal dagpleje drives af kommunen.

Normering i børnepasningsstatistikken: Er det gennemsnitlige antal børn pr. voksne ansatte med pædagogiske opgaver (inklusive ledere) i kommunerne.

Oprykningssalder til børnehave: Den alder, som børn har, når de rykkes fra vuggestuetilbud til børnehavetilbud, når de er indmeldt i en aldersintegreret institution. Alderen er fastsat af kommunerne.

Institutionslignende puljeordning: Puljeordninger kan drives som enten en dagplejelignende eller institutionslignende ordning. Puljeordninger etableres af en privat leverandør og drives på baggrund af en driftsaftale med kommunalbestyrelsen. Efter den 1. august 2007 kan der ikke indgås aftale om etablering og drift af puljeordninger. Institutionslignende puljeordninger (etableret før den 1. august 2007) indgår i statistikken om Børnepasning før skolestart, men dagplejelignende puljeordninger indgår ikke i statistikken om Børnepasning før skolestart.

Selvejende daginstitution: Selvejende daginstitution, der drives af en privat leverandør på baggrund af en indgået driftsaftale med kommunalbestyrelsen. Selvejende daginstitutioner er underlagt kommunalt tilsyn og modtager tilskud fra kommunen til dækning af institutionens udgifter.

Vuggestue: Daginstitution, hvor børn passes fra 0 år, til de starter i børnehave.

2.5 Enheder

Børn og personale opgjort i fuldtidsenheder.

2.6 Population

Populationen udgøres dels af børn, der er tilknyttet børnepasning af børn fra 0 år indtil skolestart, i hhv. kommunal og selvejende daginstitutioner, institutionslignende puljeordninger og kommunal dagpleje, og dels af pædagogisk personale, der varetager opgaverne med pasning af de indmeldte børn. Både børn og personale er opgjort i fuldtidsenheder.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, undtagen Christiansø, Færøerne og Grønland.

2.8 Tidsperiode

I sin nuværende form dækker statistikken tidsperioden fra 2015 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Antal børn og personale målt i fuldtidsenheder. Normeringen beregnes som ratioen mellem børn og personale med pædagogiske opgaver.

2.11 Referencetid

Kalenderåret.

2.12 Hyppighed

Statistikken udgives årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik § 6 og § 8.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er minimal, da de fleste data til statistikken leveres gennem en automatiseret system-til-system løsning.

For en mindre gruppe af selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, hvor de ansatte ikke aflønnes gennem hverken det kommunale system eller et eksternt lønsystem med aftale om automatiseret levering af data til Danmarks Statistik, foregår der en manuel indberetning på Danmarks Statistiks hjemmeside.

Desuden deltager kommunerne aktivt i valideringsprocessen.

2.15 Øvrige oplysninger

Der blev tilført flere personaleressourcer til daginstitutionerne i forbindelse med de corona-restriktioner, som i løbet af 2020 og 2021 har været gældende i daginstitutionerne. Derfor må det forventes, at normeringerne i kommunerne i 2020 og 2021 er påvirket heraf.

Fra og med tællingsåret 2023 offentliggør Danmarks Statistik normeringstal, som tager højde for følgende tre korrektioner, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1809 af 28. december 2023 om opgørelse af normeringer i daginstitutioner, som trådte i kraft 1. januar 2024: 1. Børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, sikres en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. 2. Ledere indgår med en vægt på 85 procent frem for 100 procent. 3. Statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen.

Som følge heraf er normeringstallene fra 2023 ikke direkte sammenlignelige med normeringstallene for årene 2015-2022, som ikke er omregnet efter de tre lovkrav. Omregnede normeringer efter loven for 2019, 2020, 2021 og 2022 kan findes i notatet fra Børne- og Undervisningsministeriet: [Omregnede normeringer på kommuneniveau](#).

Fra og med 2023 indgår institutionslignende puljeordninger også i statistikken om Børnepasning før skolestart. Institutionslignende puljeordninger er vuggestuer, børnehaver eller aldersintegrerede institutioner, som er oprettet efter dagtilbudslovens §101 eller §102. De er underlagt samme regler som privatinstitutioner, og siden 2007 er der ikke oprettet nye institutionslignende puljeordninger. Puljedagplejere indgår imidlertid ikke i statistikken om Børnepasning før skolestart.

3 Statistisk behandling

Oplysninger om indskrevne børn og ansatte med pædagogiske opgaver modtages elektronisk fra de kommunale administrative systemer og private lønleverandører. Der foretages fejlsøgning af data, og kommunerne validerer deres data i dialog med Danmarks Statistik. Eventuelle fejl rettes i samråd med indberetter.

3.1 Kilder

Data til statistikken kommer fra flere forskellige kilder, men kan deles op i 3 typer; data om indmeldte børn, data om ansat personale, samt data om daginstitutioner.

Både data om indmeldte børn og daginstitutioner kommer fra de kommunale pladsanvisningssystemer.

Oplysninger om personalet kommer fra en række kilder, som alle sammen knytter sig til udbetaling af løn. Oplysninger om kommunalt personale indberettes via Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, som også indberetter data om personale i de selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, hvis løn for en given selvejende daginstitution eller institutionslignende puljeordning udbetales af den pågældende kommune. For de selvejende daginstitutioner eller institutionslignende puljeordninger er kilden deres lønleverandør eller daginstitutionerne selv.

For at kunne korrigere for barselsrelateret orlov, anvendes data fra Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) om udbetaling af ydelser knyttet til barselsorlov. Derudover benyttes også Danmarks Statistiks egne registre over uddannelse: Elevregisteret, Kvalifikationsregistret samt Register over højest fuldførte uddannelse. Desuden benyttes Dagtilbudsregistret som reference ift. data for daginstitutionerne, fx struktur og aldersgruppe.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles som udgangspunkt én gang årligt, men Danmarks Statistik modtager løbende månedsdata ift. data for børn og daginstitutioner.

Barselsdata og løndata indsamles årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Data om daginstitutioner og indmeldte børn leveres gennem en system-til-system løsning fra kommunernes pladsanvisningssystem. Data om kommunalt personale indberettes via Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. For nogle selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger aflønnes personalet også af kommunerne, hvilket medfører, at personaledata indgår i levering fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. Selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, som ikke aflønnes gennem det kommunale system, kan benytte et eksternt lønsystem, der i givet fald leverer de nødvendige lønoplysninger til Danmarks Statistik. Dette efterlader en mindre gruppe af selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, som ikke har en lønsystemsleverandør. Disse daginstitutioner indberetter manuelt gennem en skemaindberetningsløsning på Danmarks Statistiks hjemmeside.

3.4 Datavalidering

Når data modtages, valideres de i to trin: 1) grundlæggende datavalidering og 2) valideringsdialog med den enkelte kommune.

Den grundlæggende datavalidering undersøger udsving for antallet af børn fordelt på pasnings- og institutionstype for hver kommune i løbet af et år. Kommuner, der har skiftet systemleverandør siden sidste udgivelse, gives særlig opmærksomhed, da det øger risikoen for fejl ved overførsel. Desuden sammenlignes årets data med tidligere års data, og der foretages sammenligning imellem årsdata og månedsdata for at vurdere, om der er overensstemmelse imellem disse. Ydermere sammenlignes antallet af ansatte med antallet af børn for hver kommune, og antallet af anvisningsenheder med ansatte sammenlignes med anvisningsenhederne i Danmarks Statistiks institutionsregister. Er der mange ansatte i forhold til antallet af børn eller omvendt, undersøges antallet af børn og ansatte på anvisningsenhedsniveau. I sådanne tilfælde er det typisk kommunen, som har registreret børn på den rigtige anvisningsenhed, mens de har registreret de ansatte på et forkert kontonummer. Sidstnævnte vil herefter blive korrigeret efter kontakt til den enkelte kommune, dataleverandør eller opslag i data, inden valideringsrapporterne udsendes til kommunerne. Der er et særligt fokus på, om Danmark Statistisk har modtaget al løndata.

Efter den grundlæggende datavalidering udarbejdes en valideringsopgørelse over børn og personale for hver enkelt kommune, som sendes ud til hver enkelt kommune. Kommunerne udfylder valideringsrapporten med deres egen optælling, hvorefter tallene sammenlignes med Danmarks Statistiks optælling. Ved afvigelser igangsættes en dialog med den pågældende kommune for nærmere afklaring og indsnævring af forskellen. I samarbejde med kommunerne beregnes de endelige tal. Kommunerne har valideret tallene, og er dermed oplyst om dem før udgivelse.

3.5 Databehandling

Statistikken medtager kun personale, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene. Dvs. at køkkenpersonale, rent administrativt personale og lignende frasorteres. For personaledata, som leveres af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, medtages som udgangspunkt personale, som er konteret på følgende kontonumre:

- Konto 5.25.10 - Centralt placeret støttepersonale
- Konto 5.25.11 - Dagpleje
- Konto 5.25.13 - Tværgående institution
- Konto 5.25.14 - Vuggestue, børnehave, aldersintegreret institution

For at afklare præcist hvilke ansatte, der skal inkluderes benyttes lønoplysninger koblet til overenskomst for at afgøre stillingskategori. For selvejende daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger, hvor data ikke leveres af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, er processen enklere, men de samme stillingskategorier anvendes.

Efter første validering sker endnu en filtrering for, hvilket personale der indgår. Kun personale ansat i følgende stillinger medtages:

- Pædagogiske ledere
- Pædagoger
- Pædagogiske assistenter
- Pædagogmedhjælpere
- Pædagogstuderende
- Pædagogisk assistent studerende
- Støttepersonale

Vikarer omfatter både løst ansatte vikarer på timeløn og fastansatte vikarer i forbindelse med en tidsbegrænset stilling. Både vikarer og ansatte i pædagogiske flexjob opgøres som pædagog eller medhjælper afhængig af deres overenskomstområde. Mellemledere, som ikke er ansat på en lederoverenskomst (fx en souschef eller pædagogisk leder af en "stue"), opgøres som "pædagoger".

Støttepersonale, der er centralt placeret i kommunerne, dvs. ikke ansat i en specifik daginstitution, fordeles på Daginstitution 0-2 år og Daginstitution 3-5 år på kommunalt niveau efter en fordelingsnøgle, som kommunerne indberetter til Danmarks Statistik i valideringsdialogen. Øvrigt centralt placerede personale, fx PAU-elever, Vikarer eller Ej placerede personale (personale som ikke kan henføres til en given daginstitution), fordeles ligeledes efter fordelingsnøglen. Fordelingsnøglerne, som kommunerne oplyser i valideringsdialogen, fremgår på emnesiden [Børnepasning](#) under 'Anden dokumentation'.

Nogle ansatte i de ovenstående stillinger ekskluderes dog. Det gælder:

- Pædagogisk personale, som er ansat til at yde støtte efter Serviceloven
- Centralt placerede ledere (typisk "ledere for ledere")
- Pædagogisk personale, som alene foretager fagforeningsopgaver, så som fællestillidsrepræsentanter

I opgørelsen vægtes de forskellige stillinger, da der tages højde for, at forskellige personaletyper benytter forskellige andele af deres tid med børnene:

- Pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælper indgår i opgørelsen med en vægt på 1
- Pædagogstuderende indgår i opgørelsen med en vægt på 0,43
- Pædagogiske assistentstuderende indgår med en vægt på 0,24

Pædagogstuderende og pædagogiske assistentstuderende indgår med forskellig vægt, da praktik i et dagtilbud udgør en forskellig andel af den registrerede arbejdstid for den pædagogiske assistentuddannelse end for pædagoguddannelsen. Vægtningen følger anbefalingen i rapporten [Normeringer i dagtilbud: Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud](#) fra 2014.

Dagplejere vil indgå i statistikken, som værende ansat fuldtid på 37 timer, selvom arbejdsugen for dagplejere ofte er længere.

Personale ansat i aldersintegrerede daginstitutioner fordeles på kommunalt niveau som enten Daginstitution 0-2 år og Daginstitution 3-5 personale efter en fordelingsnøgle indberettet af kommunerne. Pædagogisk personale, som er tilknyttet direkte til en vuggestue (daginstitution 0-2 år) eller en børnehave (daginstitution 3-5 år), indgår på kommunalt niveau som enten vuggestue- eller børnehavepersonale.

Der bliver lavet en overlapskontrol, så det ikke er muligt for en person at have overlappende ansættelsesforløb.

Ud fra antagelser og vægte og antallet af dage/måneder ansættelsesforløbet har varet, beregnes personale målt i fuldtidsenheder. Personaledata udvides med uddannelsesstatus ved hjælp af Danmarks Statistiks Elevregister, Kvalifikationsregister og Register over højest fuldførte uddannelse. Uddannelsesstatus er opgjort den 3. oktober i tællingsåret og uddannelseskategorierne indeholder både Studerende og Færdiguddannet.

Børn tælles med i den kommune, hvor de passes, også selvom et barn har en anden bopælskommune. Børn, som er eller fylder 8 år i tællingsåret, indgår ikke i data. Børn kan ikke være indmeldt i dagtilbud og SFO eller lignende på 6+ området på samme tid. Der bliver foretaget et overlapstjek, da det ikke er muligt for et barn at være indmeldt i flere indmeldelsesforløb på samme tid.

Børn kan enten være indmeldt i dagtilbud på fuldtid eller deltid, og indgår i statistikken med forskellig vægt: - Børn, som er indmeldt op til og med 25 timer pr. uge i indgår med 0,5 fuldtidsgrad - Børn, som er indmeldt over 25 og op til 36 timer pr. uge indgår med 0,75 fuldtidsgrad - Børn, som er indmeldt 36 timer pr. uge indgår som fuldtid

Tilsvarende personalet omregnes børnene også til fuldtidsenheder. Således vil et barn på fuldtidspasning indgå med et halvt år, hvis det kun har været tilmeldt pasning i 6 måneder.

Børn, som er indmeldt på aldersintegrerede daginstitutioner opdeles i to grupper: 0-2 og 3-5 år med udgangspunkt i den oprykningssalder, som kommunerne oplyser i valideringsdialogen.

Mange børn, som skal starte i skole, starter i skolens SFO et par måneder før skolestart. Disse førskolebørn indgår i statistikken, hvis kommunerne stadigvæk opkræver børnehavetakst. Hvis kommunerne i stedet for vælger at melde børnene ud af dagtilbud ved start i førskole SFO indgår de ikke i statistikken.

Fra og med tællingsåret 2023 offentliggør Danmarks Statistik normeringstal, som tager højde for følgende tre korrektioner, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1809 af 28. december 2023 om opgørelse af normeringer i daginstitutioner, som trådte i kraft 1. januar 2024: 1. Børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, sikres en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. 2. Ledere indgår med en vægt på 85 procent frem for 100 procent. 3. Statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen.

Ad 1) Børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, sikres en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. Det betyder, at der for et barn, der i løbet af et kalenderår fx først går i vuggestue og rykkes til børnehave i en alder af 2 år og 10 måneder, dvs. før den 1. i måneden efter barnet er fyldt 3 år, og hvor den 1. i måneden efter barnet er fyldt 3 år ligger inden for samme kalenderår, skal foretages tre fuldtidsomregninger: (I) fuldtidsomregning for perioden i vuggestuen, (II). fuldtidsomregning i perioden fra barnet oprykkes til børnehave ved 2 år og 10 måneder og frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år, og (III) fuldtidsomregning for perioden i børnehave efter den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

Fuldtidsomregningen for perioden fra barnets oprykkes til børnehave ved 2 år og 10 måneder og frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år, vægtes dobbelt i opgørelsen af normeringen for børnehave, da barnet i denne periode skal sikres en normering på minimum 1 pædagogisk personale pr. 3 børn, jf. lovkravet. Børn som oprykkes tidligt i børnehave vægtes dog ikke dobbelt i de børnedata (BOERN2), som offentliggøres sammen med normeringstallene (BOERN8).

Ad 2) Ledere indgår med en vægt på 85 procent frem for 100 procent. Vægtningen af ledere med 85 pct. indgår kun i normeringsberegningen (BOERN8), men ikke i de personaletal (BOERN1), som Danmarks Statistik offentliggør sammen med normeringstallene. Ledere er vægtet med 85 pct. første gang i tællingsåret 2023. I perioden 2015-2022 er ledere ikke vægtet.

Ad 3) Statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen: Pædagogisk personale ansat for statslige puljemidler opgøres på baggrund af oplysninger om de forventede lønudgifter til hhv. pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere, som kommunen indberetter til Børne- og Undervisningsministeriet i den årlige statusredegørelse. De indberettede forventede løn- og pensionsudgifter til pædagogisk personale som følge af statslige sociale puljemidler, omregnes til antal årsværk fordelt på stillingskategori på baggrund af den gennemsnitlige årsløn for en fuldtidsansat for hver af de relevante personalegrupper. Den gennemsnitlige årsløn på landsplan trækkes fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontors (KRL) årsstatistik. Årslønnen opgøres som bruttolønnen inkl. pension og evt. centrale eller lokale tillæg, særydelser samt særlig feriegodtgørelse. Det omregnede antal årsværk for hver af de tre

personalegrupper summeres og fordeles mellem vuggestue og børnehave efter fordelingsnøglen til fordeling af decentralt personale. Herefter fratrækkes det i samlede antal personaleenheder for hhv. vuggestue og børnehave. Personale ansat for statslige puljemidler fratrækkes kun i selve normeringsberegningen (BOERN8), men ikke i de personaletal (BOERN1), som offentliggøres sammen med normeringstallene.

Normering beregnes ved at dividere antallet fuldtids- og helårsomregnede børn i kommunen med antallet af fuldtids- og helårsomregnet personale i kommunen. Hvis der ikke er indberettet personale for en daginstitution, så udgår indberettede børn også fra normeringsberegningen for at undgå bias. Manglende personaleindberetning fra daginstitutioner forekommer kun sjældent.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Ministerierne anvender statistikken til sammenligning af kommuners ressourcefordeling til børnepasning og til udvikling af politik på området. Interesseorganisationer, såsom BUPL, KL - Kommunernes Landsforening og FOLA - Forældrenes Landsorganisation anvender statistikken til at vurdere ressourcefordelingen og serviceniveauet på børnepasningsområdet. Data er indsamlet på baggrund af en aftale mellem Danmarks Statistik og Børne- og Undervisningsministeriet.

4.1 Brugerbehov

Ministerierne i Danmark anvender statistikken til at udvikle politik på området. Desuden anvendes tallene også i tværkommunal sammenligning af kommunernes ressourcefordeling til børnepasning i daginstitutioner. Forskellige interesseorganisationer anvender opgørelserne til at vurdere kommunernes prioritering af personale og børn på børnepasningsområdet. Det gælder både interesseorganisationer som BUPL og FOLA - Forældrenes Landsorganisation samt bredere interesseorganisationer såsom KL - Kommunernes Landsforening. Tallene anvendes ligeledes af forskere, som undersøger udviklinger i ressourcefordelingen på børnepasningsområdet eller kombinerer opgørelsen med andre statistiske oplysninger.

4.2 Brugertilfredshed

Udarbejdelse af statistikken er sket på baggrund af en kontrakt mellem Børne- og Undervisningsministeriet og Danmarks Statistik. Der er en følgegruppe koblet til statistikken med deltagere fra bl.a. BUPL og KL - Kommunernes Landsforening, som løbende orienteres om arbejdet og kommer med input til udvikling af statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for statistikken.

5 Præcision og pålidelighed

Oplysningerne stammer fra kommunernes fagsystemer, og der foretages en grundig validering i samarbejde med kommunerne. Præcisionen kan påvirkes af fejl i kommunernes registreringer, og hvorvidt nøgler til fx at fordele personale på aldersgrupper i integrerede daginstitutioner er korrekt.

5.1 Samlet præcision

Udgivelse af statistikken omfatter alle 98 kommuner fra 2017. For 2015 og 2016 er der kun data for 78 kommuner. Statistikken bygger på administrative registerdata og dækker alle børn indmeldt i institutionslignende puljeordninger og kommunale og selvejende daginstitutioner og den kommunale dagpleje. Det vurderes usandsynligt, at et større antal børn eller personale ikke registreres i systemet, da registrering vedrørende forældrebetaling anvendes som del af den kommunale administration. Den samlede præcision kan dog være påvirket af, at børn og personale i de administrative systemer registreres forkert. For bl.a. at kompensere for disse fejl har Danmarks Statistik sendt de opgjorte tal for børn og personale til validering i kommunerne. Alle kommuner har bistået i valideringen og godkendt de offentliggjorte tal for 2023. Statistikken dækker ikke børn og ansatte med pædagogiske opgaver i privatinstitutioner på daginstitutionsområdet. Det gælder for følgende statistikbanktabeller BOERN1, BOERN2, og BOERN8. Det er ikke muligt for Danmarks Statistik entydigt at identificere børn, som går i specialgrupper efter Serviceloven §32 i en daginstitution efter dagtilbudsloven. Disse børn bør ikke indgå i statistikken, samt det personale som er visiteret til børnene, men Danmarks Statistik har ingen metode til at identificere personale og børn. Nogle fanges i valideringsdialogen, men det forventes at en restgruppe stadigvæk indgår. Danmarks Statistiks vurdering er, at det drejer sig om få. Dette kan dog trække normeringen lidt ned, da der vil være visiteret ekstra personale til børn i specialgrupper efter Serviceloven §32.

Kommunerne angiver selv deres fordelingsnøgler, fx til forholdet imellem personale og børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år i aldersintegrerede daginstitutioner (daginstitutioner med børn i aldersgruppen 0-5 år), og til aldersgrænsen for, hvornår børnene rykker fra vuggestue til børnehave. Det kan påvirke præcisionen ved tværkommunal sammenligning, hvis der er væsentlige forskelle i værdien af fordelingsnøglerne og oprykningssalder. Danmarks Statistik er opmærksom på problemstillingen, og har lavet sammenligning af fordelingsnøgler på tværs af kommunerne samt fulgt op med den enkelte kommune, såfremt nøglerne er afvigende. Forskel på fordelingsnøgler imellem kommunerne kan således påvirke statistikkens præcision, men formentlig kun i mindre grad. Danmarks Statistik modtager fra den enkelte kommune en fordelingsnøgle for det overordnede antal personale til fordeling på hhv. 0-2 og 3-5 års grupperne. Kommunerne forholder sig ikke til fordeling af personale på aldersgrupper i valideringsdialogen, så det antages, at fordelingen på de forskellige personalegrupper følger den kommunale fordelingsnøgle for de 0-2 og 3-5 årige i aldersintegrerede institutioner, som de har oplyst tidligere. Den manglende ekstra validering kan ligeledes påvirke statistikkens præcision i mindre grad. De anvendte kommunale fordelingsnøgler offentliggøres samtidig med offentliggørelsen af dagtilbudsstatistikken.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Datagrundlaget hviler på, at daginstitutioner og kommuner registrerer deres personale og indmeldte børn korrekt. Registreringsfejl, som fx forkerte angivne CPR numre, kan medføre, at antallet af personale og børn undervurderes, fordi Danmarks Statistik i databehandlingen fjerner dubletter og ikke-gyldige CPR numre eller overvurderes, da personen kan slippe uset gennem et overlappstjek. Det vurderes, at sådanne fejl er tilfældige, og derfor ikke har systematisk effekt på opgørelserne. Registreringsfejl minimeres gennem dialogen med kommunerne.

Som udgangspunkt afrunder Danmarks Statistik i beregningsprogrammerne så langt henne i processen som muligt. Dog kan afrunding føre til usikkerhed på decimalniveau.

Der foretages korrektion for barsel for ansatte med pædagogiske opgaver. Der foretages ikke korrektion for personale på ferie, sygefravær og lignende. Vikarer tæller med i statistikken. I forhold til normeringsopgørelsen forventes sygefravær, ferie og lignende at udligne hinanden, da både børn og ansatte med pædagogiske opgaver har ferie og sygefravær.

Statistikken opgøres inkl. ledere (dog ikke leder for leder) som en del af det pædagogiske personale i opgørelsen af gennemsnitlig antal børn pr. voksen (normeringsopgørelsen). Dette følger anbefalingerne fra rapporten [Normeringer i dagtilbud. Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud](#) fra 2014. Ud fra anbefalingerne i rapporten er pædagogstuderende og PAU/PGU-elever opgjort med en lavere faktor end almindelige pædagogiske ansatte.

Kommunerne angiver selv deres fordelingsnøgler om forholdet imellem personale og børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år i aldersintegrerede daginstitutioner (forældrebestyrelser med børn i aldersgruppen 0-5 år), og hvilken aldersgrænsen, hvor børnene rykker op fra vuggestue til børnehave. Det kan påvirke præcisionen ved tværkommunal sammenligning, hvis der er væsentlige forskelle i værdien af fordelingsnøglen ift. oprykningsalder. Danmarks Statistik er opmærksom på problemstillingen, og har lavet sammenligning af fordelingsnøglerne på tværs af kommunerne, samt fulgt op med den enkelte kommune dersom nøglerne er afvigende. Forskel på fordelingsnøgler i kommunerne kan således påvirke statistikens præcision, men formentlig kun i mindre grad. De anvendte kommunale fordelingsnøgler offentliggøres samtidig med offentliggørelsen af dagtilbudsstatistikken.

Endvidere er normeringsopgørelsen et gennemsnit for en kommune over et helt år, og er derfor ikke udtryk for en normering i en given daginstitution på et givent tidspunkt. Det betyder, at normeringsopgørelsen ikke viser den direkte tid som ansatte i daginstitutioner anvender sammen med børnene – også kendt som “ansigt-til-ansigt” tid. I stedet afspejler statistikken arbejdsgruppens formål med at opgøre en kommunal ressourcefordeling på børnepasningsområdet. Normeringsstatistikken er med andre ord en bruttoopgørelse over normeringer i daginstitutioner.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Alle kommuner indgår i statistikken siden 2017, hvilket er et væsentligt kvalitetsløft i forhold til 2015 og 2016, hvor der kun blev offentliggjort tal for 78 kommuner. Danmarks Statistik har foretaget fejlsøgning og valideret antal børn og personale i dialog med hver enkelt kommune. Kriterierne for, at en kommune kan medtages i statistikken, består af flere trin og er en samlet vurdering, hvor det er Danmarks Statistik, som vurderer, at kvaliteten er tilstrækkelig til publicering. Statistikken er valideret og fejlsøgt for at kunne udgives på kommunalt niveau. Det skal bemærkes, at formålet med normeringsstatistikken (BOERN8) er at vurdere kommuners ressourcefordeling på tværs af kommuner. Kvaliteten af statistikken skal derfor vurderes ud fra, hvorvidt statistikken kan anvendes til tværkommunal sammenligning. Normeringsopgørelsen (BOERN8) er med andre ord en opgørelse, som ser på antal børn per pædagogisk medarbejder i de danske kommuner.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Normalt bliver tallene kun revideret, hvis væsentlige fejl og mangler opdages.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. ti måneder efter referenceårets afslutning. Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendareren.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives én gang årligt med de endelige tal.

Statistikken offentliggøres normalt ca. ti måneder efter referenceårets afslutning.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres i 2024 (for 2023-data) 30. oktober.

7 Sammenlignelighed

Der findes statistik om børnepasning tilbage til 1943. Fra 1975 opgøres antal indskrevne børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-6 år. Frem til 2004 var måletidspunktet for statistikken et tidspunkt i foråret, men fra og med 2004 er det 1. oktober. Fra og med 2015 måles børn og personale i fuldtidsenheder over et år. Det giver et lavere antal børn og personale i forhold til før 2015. Tal fra før 1983 kan findes i statistiske årbøger, mens tal fra 1983 og frem findes i Statistikbanken. Statistik over børnepasning udarbejdes i flere lande, dog ikke efter fælles retningslinjer.

7.1 International sammenlignelighed

Der udarbejdes statistikker om børnepasning i en lang række lande. Statistikken er dog ikke underlagt fælles internationale retningslinjer, hvilket betyder, at nationale metoder kan variere fra land til land.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Danmarks Statistik har opgjort antal børn og personale målt i fuldtidsenheder og normering i kommunale og selvejende daginstitutioner i sin nuværende form siden 2015, og fra 2023 indgår institutionslignende puljeordninger også i opgørelsen. I 2022 blev normeringen både opgjort på kommunalt niveau og på forældrebestyrelsesniveau, mens opgørelsen i 2023 kun er på kommuneniveau. Danmarks Statistik har imidlertid udgivet statistik om daginstitutioner helt tilbage til 1943, men her blev børn og personale ikke regnet som fuldtidsenheder.

Statistikken i 2015 og 2016 er kun offentliggjort for 78 kommuner, da Danmarks Statistik vurderede, at kvaliteten af data fra de resterende 20 kommuner ikke var tilstrækkelig. Fra 2017 og frem dækker statistikken alle 98 kommuner.

Der kan være forskelle i oprykningsalderen på tværs af kommuner og over tid. Ændringer i oprykningsalderen kan medføre at flere eller færre børn end tidligere indgår i 0-2 og 3-5 års grupperne, hvilket kan påvirke sammenligneligheden.

Tilgangen til opgørelse af børn og personale er siden 2015 hvert år blevet udviklet og præciseret for at kunne give så gode opgørelser som muligt. I 2021 indeholdt den udvikling blandt andet fraregning af børn, som var indskrevet som skolebørn. I 2022 skulle Danmarks Statistik udgive statistikkerne på et nyt detaljeringsniveau (forældrebestyrelsesniveau), og derfor blev udviklingsarbejdet og præciseringen underlagt et større fokus. Udviklingen medførte en præcisering af forældrebestyrelsestyper, således at børn blev inddelt efter hvilken type anvisningsenhedstype, og deraf forældrebestyrelsestype, de gik i. Præciseringen kom som følge af et stort kvalitetsløft af Danmarks Statstiks institutionsregister, som efter kvalitetsløftet kunne benyttes som baggrund for anvisningsenhedstype og forældrebestyrelsestype.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danmarks Statistik udgiver en række statistikker, som benytter samme dataleverancer: - BOERN4: Institutioner og enheder efter område, pasningstilbud og ejerform - BOERN5: Indskrevne børn i fritidsordninger efter område, pasningstilbud, ejerform og alder - BOERN61: Personale i kommunale skolefritidsordninger efter område og stillingskategori - DAGTIL4: Modtagere af tilskud vedr. privat pasning og pasning af egne børn efter område, tilskudsart og berørte børn og familier. - PBOERN1: Fuldtidsomregnet pædagogisk personale i private dagtilbudsinstitutioner efter område, stillingskategori og uddannelse - PBOERN2: Fuldtidsomregnet indskrevne børn i private dagtilbudsinstitutioner efter område og pasningstilbud

7.4 Intern konsistens

Både børn og personale kan optræde i flere fagsystemer i løbet af et år. Danmarks Statistiks databehandling sørger for, at der er intern konsistens.

8 Tilgængelighed

Statistik for antal indskrevne børn i daginstitutioner, pædagogisk personale, normeringer samt daginstitutioner, offentliggøres i Statistikbanken under [Børnepasning](#). Se mere på emnesiden for [Børnepasning](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Statistikken indgår ikke i nogen [publikationer](#) fra Danmarks Statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under Borger/Husstande, familier og børn/Børnepasning i følgende tabeller: - [BOERN1](#): Fuldtidsomregnet ansatte med pædagogiske opgaver efter område, stillingskategori, uddannelse og tid
- [BOERN2](#): Fuldtidsomregnet indskrevne børn i institutioner og dagpleje efter område, pasningstilbud og tid
- [BOERN8](#): Normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner, institutionslignende puljeordninger og dagpleje efter område og pasningstilbud.

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikens mikrodata gennem Danmarks Statistiks Forskerordning. Mikrodata findes i de 3 nedenstående grunddatatabeller: • [BOERNFP](#) (Børnepasning 0-5 årige – ansat personale): Denne grunddatatabel indeholder pseudonymiseret mikrodata, som ligger bag [BOERN1](#) • [BOERNFB](#) (Børnepasning 0-5 årige – indskrevne børn): Denne grunddatatabel indeholder pseudonymiseret mikrodata, som ligger bag [BOERN2](#) • • [BOERNINS](#) (Børnepasning 0-5 årige – institutionsregister): Denne grunddatatabel indeholder Danmarks Statistiks eget institutionsregister med aktive institutioner d. 3.10 i tællingsåret. Denne tabel kan benyttes til at koble børn og personale, men dog kun d. 3.10 i tællingsåret på daginstitutionsniveau. Det er muligt at koble børn og personale hele året på kommunalt niveau ved at bruge nøglevariablen `DST_INSTNR`.

Danmarks Statistik fraråder at institutionsregisteret benyttes til at forsøge at beregne børne-, personale- eller normeringsberegninger på forældrebestyrelses- eller anvisningsenhedsniveau. Det skyldes, at data i 2023 er valideret på kommunalt niveau og ikke på forældrebestyrelses- og anvisningsenhedsniveau. Tidligere års forbehold om ikke at beregne på forældrebestyrelsesniveau er beskrevet yderligere i notatet [Begrænsninger ved brug institutionsdata til kobling af børn og personale](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau, der ikke nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der er udarbejdet et separat metodedokument tilknyttet statistikken for 2021: [Beregningsnotat: Udarbejdelsen af mikrodata bag statistikbanktabellerne BOERN1-3](#).

Metoden beskriver normeringsberegningen på kommunalt niveau.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Jens Bjerre, tlf. 39 17 36 77, e-mail: jbe@dst.dk.

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og Uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Jens Bjerre

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sankt Kjelds Plads 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

jbe@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 36 77

9.8 Faxnummer

N/A